

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תשיב ♦ מג אלול ה'תשפ"ו

פר' נצבים וילך ♦ שבת סליחות

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

**אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם ראשיכם
שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל, טפכם
נשיכם וגו', לעבדיך בבית ה' אלוהיך וגו'.**

הנה ברוב השנים הפרשיות נצבים וילך הם מחוברים
ובזה מסיימים את השנה והטעם כתבו משום דברשת כי
תבא יש בזה הקללות שבתוכה, וקורין אותה משום שיהיה
"תכלה שנה וקללותיה" ומשום הכי קורין נצבים וילך בין
פרשת כי תבא שבו התוכחה לבין השנה החדשה בכדי ליתן
הפסק בין הקללות להשנה החדשה, שלא יגמר השנה עם
התוכחה.

אלא דלפעמים יוצא שמפרידין בין ב' הפרשיות האלו
והיינו כשיש ב' שבתות בין ראש השנה לסוכות בלא יום טוב
שאז מטות מסעי הם מחוברים ואז הפרשיות נצבים וילך הם
נפרדים, משא"כ ברוב השנים הם נחשבים כפרשה אחת
משום שהם מחוברים.

ולבאר הענין למה פרשת נצבים הוא החוצצת בין פרשת
התוכחה של כי תבא לראש השנה, מובא בספר שערי יצחק
(להגר"י פלקסר זצ"ל) דהיינו דבא לומר שעל ידי האחדות
שכתוב בפרשה זו של נצבים שכתוב בה כולם וגו', וישראל
נמצאים במצב כזה של אחדות דהיינו זקניכם ושופטים
ושוטריכם, כל איש ישראל ביחד אז זה גופא חוצץ הוא בין
הקללות שבפרשת כי תבא לראשית השנה החדשה ע"ש.

ובאמת יש להבין למה באמת נסמכה פרשת כי תבא
לפרשת נצבים, והנה רש"י הק' להלן (פסוק י"ב) כתב למה
נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות לפי ששומע ישראל מאה
קללות חסר שנים, וחץ מזה שמעו מ"ט קללות שבתורת
כהנים (בפרשת בחוקתי) הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד
באלו התחיל משה לפייסם ואמר להם אתם נצבים היום,
הרבה הכעסתם למקום, ולא עשה איתכם כליה והרי אתם
קיימים לפני היום, כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר
כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם, והקללות והיסורים
מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו וכו'.

והנה המפרשים הקשו מדוע נקט רש"י מאה קללות חסר
שניים ולא נקט כפשוטו צ"ח קללות ויש כתבו כי באמת מנין
הקללות שנזכרו לעיל בפרשת כי תבא הוא מאה, אלא שיש
שם (בפסוק חכ, כג) שנים שאינן נכנסות במנין, ואלו הם
הפסוק, "והיו שמיר אשר על ראשך נחושת" והפסוק "הארץ
אשר תחתיך ברזל" ורש"י הק' כתב שבשתי הדברים האלו
משה הקיל בהם ממה שהם כתובים גם בפרשת בחוקתי,
ולכן אין למנותם בכלל המאה קללות ונשארו רק צ"ח.

המשך בעמ' ב

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם

בספרים הקדושים הביאו דברי הזהר הקדוש כי "היום" רומז על
ראש השנה, היום הגורלי הקובע מאורעות השנה כולה. היום בו
חלים ורועדים מאימת הדין. והכתוב מזהיר ואומר: "אתם נצבים
היום כולכם לפני ה' אלוהיכם!"

לא זו בלבד שממרים אנו פי ה', אלא שאנו עושים זאת ניכחו, נוכח
עיני הצופיות בנו. כמו שאמר דוד המלך: "אנה אלך מרוחק, ואנה
מפניך אברח. אם אסך שמים, שם אתה. ואציע שאול, הינך"
ונאמר: "היסתר איש במסתרים, ואני לא אראנו?"
על כך מתוודים אנו בימי הסליחות: "רחום וחנון, חטאנו לפניך.
רחם עלינו והושיענו". משרישים אנו בהכרתנו, שניצבים אנו לפני
ה'- וחוטאים לפניו! להמרות עיני כבודו". וכמו שפירשו בזהר
הקדוש: "והרע בעיניך- לנוכח עיניך- עשיתי!"

הכרה זו מתעצמת שבעתיים בראש השנה, הוא "יום הזיכרון",
שאמרו עליו בגמרא שבשעת תקיעת שופר יראה האדם עצמו
כאילו עומד הוא בבית המקדש, בקודש הקדשים, לפני ולפנים,
לפני ה'! הכרה זו בלבד די שתעורר לתשובה! כמה חרדים היינו לו
נקראנו להתייצב לפני צדיק קדוש בעל רוח הקודש, שיביט בנו
ויראה כל מה שעשינו בימי חלדנו! וזהו: "אתם נצבים היום כולכם
לפני ה' אלוהיכם!" איזו הכנה עלינו לעשות לשם כך...!

חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם (דברים לא ו).

בפרשתנו נפרד משה רבנו מעם ישראל סמוך לפטירתו. עם
ישראל נמצא ערב הכניסה לארץ ישראל. משה רבנו חוזר ומדגיש
את החובה להשלים את משימת ירושת הארץ, בהנהגתו של
יהושע. משה מצווה ומחזק את רוח העם: "חזקו ואמצו אל תיראו
ואל תערצו מפניהם, כי ד' אלקיך הוא ההולך עמך לא ירפך ולא
יעזבך". (דברים לא ו). צווי זה דומה לדברי החיזוק של הכהן
משוח המלחמה, לפני היציאה לקרב: "כי תצא למלחמה על אויבך
וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם וגו'. והיה קרבכם אל
המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם, ואמר אליהם: שמע ישראל
אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם, אל ירך לבבכם אל תיראו
ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם". (דברים כ א).

וכפי שמפרשים עה"פ חזקו ואמצו כל המייחלים לה'. כל המייחלים
דיקא. אפילו אם אינכם זוכים לשום קדושה ועבודה, חס ושלום רק
מייחלים לבד, אף על פי כן חזקו ואמצו ואל תיפלו משום דבר
שבעולם יהיה איך שיהיה... מובא בספה"ק (שולחן הטהור,
ליקוטי מוהר"ן) שיותר ויותר מזה צריך כל אחד ואחד לחזק את
חברו לבל יפול בדעתו משום דבר שבעולם. ואפילו אם הוא יודע
בעצמו שהוא כמו שהוא, אף על פי כן יחזק את חברו כי את חברו
בקל יותר לחזק מלחזק את עצמו כי אין חבוש מתיר את עצמו וכו'
(ברכות ה').

כן דברי הנביא ישעיהו (לה, ג) **חזקו ידים רפות** ועל זה הדרך
הלכו כל הנביאים מבשרי ישועה נחמו את ישראל וחזקו את ידיהם
הרפות, חזקו לשון משקל כבד ופתורנו חזקו את אחרים, ואם היה
בא לומר חזקו אתם שידכם רפות היה לינקד חזקו ואמצו (דברי
הימים ב' לב) עכשיו שאומר להם לחזק ולאמץ אחרים נקוד חזקו
אמצו. **חזקו אל תיראו**. זה נקוד חזקו לשון קל חזקו אתם מאליכם
כמו שיאמר ליחיד חזק ואמץ (יהושע א) ולא יאמר חזק

והנה מאוד קשה להבין איך אפשר לומר זאת הלא איתא בגמרא מסכת בבא קמא (דף נ) האומר שהקב"ה וותרן הוא יוותרו מעיו (וי"א יוותרו חיו) ואיך אמר משה כזאת לישראל, שה' לא עשה כליה בכם, ואם כן איך יתכן שה' יהיה ותרן. ובפשטות אפשר לומר שהם פחדו בעיקר שלא יעשה הקב"ה בהם כליה ח"ו, ולא שחשבו שהקב"ה מוותר אלא שלא יעשה כליה, ולכן פייסם משה ואמר להם שאמת הוא כן שהקב"ה לא יעשה כליה לישראל וכמו שכתוב "ויסרתך למשפט וכלה לא אעשה בכם" זה שפייסם משה שאתם קיימים ולא עשה כליה, אבל לא שתחשבו שהעולם הוא הפקר ולא מענישים ואין דין ואין דיין שעל זה אמרו מה שהוא מובא בחז"ל הנ"ל שאין הקב"ה מוותר על העבירות שעשו, ורק בתשובה מתכפרים.

ועוד יש לומר שמה שרש"י כתב "הוריקו פניהם" שהוריקו עד שנשתנה מראה פניהם זה מלשון פניה 'מוריקות' דאיתא במסכת סוטה (דף ז') ששם הפירוש שפניה מחזירות לגוון צהוב הנוטה לירוק וגם ירוק זה מה שקורין געל בלשון אשכנז ומובא אגב בהלכות טריפות גבי שיניו באבריו של בהמה שיש גם ירוק שהוא מראה 'גרין' או 'בלוא' בלשון אשכנז.

זה כעין פיקוח נפש בהבהל האדם או שבא אליו צרה פתאומית ישובו פניו לירקות ח"ו והוא יפול ח"ו לבוא לסכנה, וכן אפשר לומר שלכך משה התחיל לפייסם מכיון שכבר באו למצב שנוגע לפיקוח נפש זה דוחה כל התורה כולה ולכן פייסם באופן כזה.

וגם יש לומר שמכיון שבאו למצב כזה אז באמת שנמחל להם הכל ואין להם ממה להפחד כי זה מצב של תשובה הכי גדולה שיש בעולם ולכן נמחלו באמת כל העונות, אבל פשיטא שבלי תשובה חלילה לחשוב ולומר שהשם מוותר וכמו שאמרו חז"ל הנ"ל.

והנה אנו נמצאים בשבת נצבים וילך שנקרא שבת סליחות כלומר שמשכימים לסליחות ממוצאי שבת קודש וכמו שכתוב בסליחות במוצאי מנוחה קדמנון תחילה וכו', ולזה מרמז בפרשה אתם נצבים כולכם וגו', כל כלל ישראל קמים משבת זו לסליחות ולתחנונים ופרשת וילך משה וגו' מרמז שאדם צריך להיות בבחינת "הולך" להוסיף מעלה מעלה בתורה ויראת שמים, וכל ישראל נקראים בשם משה וכמו שכתוב בספרים הק' שלכל ישראל יש איזה ניצוץ מנשמת משה, ובפרט תלמידי חכמים שניצוצים של משה רבינו גדולה אצלם ביותר ולזה בא הרמז של אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיך וגו' ואח"כ וילך משה וידבר אל ישראל לאמר, דהיינו שידוע מה שכתב האור החיים הק' שמה רבינו בעצמו יגאל את ישראל באחרית הימים כי הגואל הראשון הוא הגואל האחרון, והרמב"ם פוסק שאין ישראל נגאלים אלא בתשובה וכבר מובטח לישראל שיחזרו בתשובה ומיד הם נגאלים ולכן אפשר לומר בדרך רמז שבא הכתוב לומר אתם נצבים כולכם לפני ה' אלוהיכם זקניכם שוטריכם וגו' כל איש ישראל, את"ם אותיות אמת דהיינו שאתם נצבים בתשובה באמת אז יהיה וילך משה וידבר הדברים האלה אל כל ישראל, כי וידבר הוא מלשון מנהיג דהיינו שהוא יהיה מלך המשיח המנהיג האמיתי רבן של כל ישראל ויגאלינו בגאולה השלימה בקרוב ממש מתוך רחמים וחסדים מגולים אמן.

אבל בספר כלי יקר כתב שאדם ירא יותר אם אומרים לו שירשו לו איזה דבר רע ולא אומרים לו מה יעשו ולכן הוא מפחד ביותר דמי יודע מה הוא ולכן כתב שבכל הקללות שהם מפורשת בפרשת בחוקתי ובפרשת כי תבא בכולם שמעו מה הוא הקללה ויוצא מזה שנשאר הבחירה ואדם קשה יגיד דמכיון שאינו יודע מה הוא הקללה ואמר שלום לנפשו לבקש הצלה ע"י איזה תחבולה אנושית וכדרך שאמרו דור המבול שחשבו להנצל ע"י ספינות שישוטו על פני המים של המבול וגם בקללת חרב יאמר אמלטה על נפשי ע"י שישמור נפשו ולכן בכל הקללות לא הורקו פניהם כי אמרו שיש תחבולות שאפשר להנצל ע"י מהקללות המפורשות, ולכן הקללות שכתובים בפרשת כי תבא מאה הם אך נכללו בהם שנים שלא פירש מה הם והוא מה שנאמר "גם כל חולי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזה.

ולכן אמר רש"י צ"ח קללות כי לא מנה את השני מכות האלו אלא מנה צ"ח מלבד עוד שניים שהם ביחד מאה, אבל השתים האלו לא חסרו ממש אלא שחסרו פירושם שלא פירש מהותם, ואם כן אי אפשר להשמר מהם, וכמו שאם אדם יגזים לחבירו ויאמר לו לעשות לו דבר ולא יפרש מה זה אינו יכול להשמר, ועל כן נבהלו ונחפזו ורעדה אחז בהם בעבור השתיים שחסרו ונסתם מהותם, וייראו מהם דמי יודע מה הם ואולי הכוונה שיעשה בהם כליון, ועל כן הוריקו פניהם רק מהשתים שלא שמעו מה הם מהותם ע"ש.

ובספר הק' אמרי פנחס (הרה"ק ר"פ מקוריק זי"ע) איתא גם כיוצא בו אבל בענין אחר שכתב: דאיתא דכל ידי האמירה של השם יתברך כשגזר גזירה, ע"י כן כביכול נשתכך הרוגז ע"י האמירה הזאת, וכמשל שהאב כועס על בנו ומגזם עליו לומר לו אני אעשה לך כך וכך וכו', וע"י זה נוח כעסו, ואינו עושה לו כלום, זה כוונת הפסוק (שמות ל"ב) וינחם ה' על הרעה אשר דיבר לעשות לעמו, כלומר שעל ידי הדיבור נוחם על הרעה.

ולפי זה ניחא שלא פחדו ישראל מהצ"ח הקללות שהם מפורשות, אך שיש עוד ב' קללות "דכל חולי וכל מכה אשר לא כתובים בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך וגו', דמרבה עוד ב' מיני קללות אלה אין הם מפורשות מה הם, מזה פחדו ישראל זה מש"כ חסר שתיים כלומר שהם שמעו צ"ח מפורשות ומזה לא פחדו כי ה' דיבר מפורשות ולכן ע"י הדיבור המפורש נח הכעס, משא"כ ה' קללות שלא מפורשות לא שייך לומר שנח הכעס ע"י הדיבור ומזה פחדו והוריקו פניהם וכו'.

והוסיף לכתוב האמרי פנחס, שיש לכיון על דרך זה מה שכתוב במדרש שפירשו חז"ל מש"כ (בלק כ"ג) "ההוא אמר ולא יעשה ודיבר ולא יקימנה" שהם לא בלשון תמיה אלא הוא בלשון ניחותא, כלומר שעל הרעה הוא מתנחם, דכיון שאמר כביכול השם (ואמריה הוא לשון תחנונים) ולכן לא יעשה ה' הרעה, וכל שכן דיבר (שהוא לשון קשה) שבדאי לא יקיימנה ע"כ.

והנה מה שכתב רש"י בלשונו הק' שאמר משה לישראל ששמעו הקללות, והוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו" ואז התחיל משה לפייסם ואמר להם "אתם נצבים היום" שהרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קיימים לפניו.

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק אורי זי"ע
בהרה"ק פנחס זי"ע
השרף מסטרעליסק
נלב"ע כ"ג אלול תקפ"ו
ת. נ. צ. ב. ה

לעילוי נשמת
הגאון יעקב אשר פלדמן זצ"ל
בן הרב משה אהרן ז"ל
נלב"ע כג אלול תשפב
ת. נ. צ. ב. ה

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' אברהם וועג ז"ל
בהר"ר חיים ישראל ברוך ז"ל
נלב"ע אור ל"ב אלול תשפ"ד
ת. נ. צ. ב. ה

פניני חיים

♦ פרשת וילך ♦

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל (לא, א)
שהלך משה לבית מדרשו להוכיח את עם ישראל קודם מותו (יונתן בן עוזאל). מדוע הוצרך משה לילך לבית המדרש בכדי להוכיח את עם ישראל, כלום לא יכל להוכיחם במקום אחר, והלא בפרשת ויקהל (שמות לה, א) כשהוצרך משה לדבר עם כל עם ישראל לא כתוב שמשה הקהיל את עם ישראל בבית המדרש? אלא מכאן רואים את גדלות משה רבינו ע"ה, שמכיוון שביקש להוכיח את עם ישראל, הלך קודם לבית המדרש כדי לעיין שוב בכל ענייני התוכחה כיצד להוכיחם בכדי שלא לפגוע בנפש יהודי, כי לזה צריך סייעתא דשמיא מיוחדת, לכן הלך לבית המדרש אשר השכינה שורה שם.

(אור אביגדור)

וה' הוא ההולך לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך (לא, ח)
עבד הנאמן ומסור למלכו, אין המלך חושש מלהניחו ללכת מאחוריו, כי הוא סמוך ובטוח שלא יברח ממנו, והו פירש הפסוק שלפנינו – "וה' הוא ההולך לפניך", פי' שאם תזכה למדרגת עבד נאמן עד שתהא בבחינת ה' הוא ההולך לפניך וכנ"ל, אזי הוא יהיה עמך לשמך בכל דרךך אשר תלך, בין בגשמיות ובין ברוחניות, להצילך ולתת אויבך לפניך.

(אהבת שלום)

והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה'.

דלכאורה היאך שייך שיהא גם ברכה וגם קללה שניהם יחד, אלא בהיות שבאמצעות הברכה יתרגלו לחיות חיי הרחבה, ולאחר מכן תהיה צמצום, הוי ברכה וקללה שניהם, יחד וכשיראו דבר זה יש להתחזק ולשמוח, כי הוא סימן מובהק לגאולה, כן ולכשרואים שמתקיים דבר זה, ומלבד זאת מתקיים ושבת עד ה' אלקיך, שישנם מאות אלפים מישראל ששבים בתשובה, סימן הוא לגאולה, וכלשון הרמב"ם מיד נגאלים. (חוקי חיים)

החיים והמות נתתי לפניך ובחרת בחיים (ל, יט)
מזה הכתוב נלמוד שצריך כל אחד לפרוש מכל ספק איסור שיבוא לידו, מפני שאצל כל ספק איסור יש לצדד כמה מיני היתרים וקולות, לכן בא הכתוב לומר ובחרת בחיים, שאתה תברור לך החיים הודאי ותבחר להמות בודאי ולא תחפש קולות להתיר הספק. (ספר הדרכות שומר אמונים)

כי קרוב אליך הדבר מאד (ל, יד)
ותיבת מאד מורה, שאין לך קורבה גדולה הימנו, כי בכל מקום בואו ובאשר הוא שם, שמה לו חק ומשפט, לראות אותיות התורה, ואדרבה באמצעות הגשמיות יכול להשיג בעולמות עליונים, כי זה תכלית הבריאה, וכל מה שיש ביבשה יש בים, ולזה גמר אמר, בפיך ובלבבך לעשותו, ורמז בפיך מהמותר לפיך, היינו אפילו מתענוגי אכילה ושתייה, גם שם יכול לראות אותיות התורה.

(אור המאיר - נצבים)

אמונת עיתך

ימי הסליחות במשנת מרן רבינו עט"ר שליט"א

מקדמיות שיכולים אף לבטל את הכתב אישום או לפחות חלקים ממנה.

א' סליחות - לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה

סליחות ראשונות כידוע היא עת רצון המסוגל, ומובא שיום זה היה מהזמנים היחידים שהרה"ק ר' פנחס מקוריץ זי"ע, היה מקפיד ללכת במיוחד למקוה באשמורת הבוקר.

איתא מהבעש"ט הק' זי"ע בזמן שמידת הדין מתוחה בעולם, בפרט כעת אחרי מעל שנה קשה ומרה אי אפשר להתפלל ולבקש בפה על מה שצריכים, כי המקטרגים סותמים השערים לקבלת התפילה. והעצה לכך הוא להתפלל ברמיזה ובמחשבה. כיון שהקב"ה נמצא עם כלל ישראל בכל מקום, מעתה בקל יתקבלו התפילות, דהנה אמר הכתוב "לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה". וכיון שבני ישראל יש להם לב נשבר, ואפי' רק בעת התפילה עצמה, כשהם נותנים ליבם על מה שעבר כל השנה, אסונות נוראים וכו', הרי שלב נשבר זה מעלה התפילות אל השי"ת בלא שליחים ואמצעים, ואינו נצרך כלל וכלל למלאכי עליון שיעלו התפילות."

מאחר והקב"ה נמצא לידו, הוא מקבל התפילה הישר לידיו. ובלב נשבר, גם אם נשמיע רק קול הברה בעלמא, בלא כוונה ראויה, הוא ית' יקבל את שוועתינו.

(בדרשת א' סליחות תשפ"א)

ימי הסליחות

הבעש"ט הק' מסביר (כתר שם טוב בהוספות סי' יג) את ייחודם של ימי הסליחות לעומת חודש אלול כולו: "ההכנה דחודש אלול היא הכנה כללית, וצריכה להיות גם הכנה פרטית, שההכנה הפרטית לעבודה דראש-השנה היא בימי הסליחות, בבקשת רחמים ותחנונים, עבדים המתחננים אל אדונם בבקשת סליחה, בהבנת האמת של 'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים'"

שבת סליחות

שבת סליחות' משמעו שהשבת טפלה אל ימי החול שאחריה. שאף שהסליחות נאמרות במוצאי השבת, הן קשורות עם יום השבת עצמו.

שבשבת עצמה יש כל מרכיבי התשובה: שבת אותיות 'תִּשְׁב' ואותיות 'בִּשְׁת'. בסליחות אומרים "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים". אין הכוונה לבושה מפני החטא, שכן "ועמך כולם צדיקים", וכל ישראל "מלאים מצוות כרימון", אלא זו בושח הנובעת מרוב קרבה לקב"ה.

קרבה זו מושגת בשבת. קדושת השבת מרוממת את היהודי למדרגה עליונה מאוד, שבה אין כל מקום לחטאים, ואין צורך בסליחות וכפרות. היהודי מתעלה מעל לחטאים, והוא שלם בלי שום מומים רוחניים. לזה רומזים בפיט המרכזי של הסליחות: "במוצאי מנוחה קידמנוך תחילה". מדגישים את המנוחה, להורות שהשבת במהותה, כפי שהיא, פועלת את הסליחה והכפרה. על כן זו הפתיחה הראויה לעבודת הבדיקה העצמית של ימי הסליחות.

ומבאר רבינו החוקי חיים זי"ע כי מתחילים הסליחות, במוצאי שבת, בעת שהאדם עדיין מבוסס משמחת יום השבת, ועל ידי זאת יתעורר האדם לתשובה מאהבה.

וכן מבאר זקני בעל אור אביגדור זי"ע שבת סליחות הינה כשבת הגדול, שכל שיתין יומין מיניה מתברכין, ע"כ גודל הרוממות של ראש השנה, תלויה רבות, בשבת שלפניה.

א' סליחות

במוצ"ש א' סליחות מתחילים כבר למעשה משפט זוטא שיכול להכריע את המשפט הגדול בראש השנה ומשל לזה בימינו טרם התחלת המשפט ישנה משפט זוטא בהם נטענים טענות

הליכות חיים

דבר ספיקר במי שאמר בעשיית בשמו"ע הא-ל, ולא סיים הקדוש, ונזכר לומר המלך הקדוש, אבל כבר הי' יותר מתוך כדי דיבור [שהוא ג' תיבות (ב"י או"ח סי' רז, ט"ז שם ס"ק ג' כתב ד' תיבות מ"ב שם סק"ב)] אם יכול להמשיך ולומר המלך הקדוש או שיחזור לראש.

בש"ע או"ח (סי' תקפב, ב) אם אמר הא-ל הקדוש, ותוך כדי דבור נזכר ואמר המלך הקדוש אינו צריך לחזור עכ"ל, הא אחרי תוכ"ד צריך לחזור, אבל י"ל דהני מילי כשגמר הברכה שלא כהלכה בלי המלך, בזה צריך חזרה, וחזרה מועילה רק תוכ"ד, דעד זמן זה יש לו רשות לתקן דיבורו, כמש"כ תוס' (ב"ב קטט:) דתקח"ל היא שיוכל לחזור מדבריו, וכע"ז בתוס' (ב"ק עג: ד"ה ונמלך, וד"ה כי לית ליה) דתיקנו חכמים שיוכל לפרש דבריו ולא הוי הפסק, והר"ן (נדרים פז.) כ' דמדאורייתא תוכ"ד כדבור. — אבל כשלא גמר את הברכה, ואמר רק הא-ל, זה אינו בדין חזרה על הברכה, אלא בו שייך דין אחר, והוא דין שְׁהֵיה בברכה, דטרם גמר את הברכה, ולזה יש שיעור אחר כבש"ע (או"ח סי' קד, ה) שאם שהה לגמור את כולה חוזר לראש [והיינו דמשערים מהתחלת תפלת שמו"ע עד מקום שעומד, וכפי דרכו להתפלל משערין בו עצמו (שם, ו)].

זאת אומרת שכל זמן שהוא בתוך הברכה ויכול להמשיך הברכה כמה שירצה [וכמו שיש מאריכים מאד ומכוונים הרבה בהתעוררות או בקבלה], אז עדיין לא פסל את השמו"ע שלו, דכל שהוא בתוך הברכה יכול לסיים המלך הקדוש, ומה שאמר תיבת "הא-ל" לא נידון כהפסק, אלא כהוספת מלה מיותרת בתפלה. ואפי' אי הוי הפסק אין הברכה נפסלת בכך.

וכ"כ להדיא הדעת תורה (תקפב, ב) בשם כתבי הדעת קדושים ז"ל שאם אמר תיבת הא-ל ולא אמר הקדוש, ושהה אפילו יותר מכדי דבור, וסיים המלך הקדוש, דעתו נוטה דא"צ לחזור עכ"ל. ויש ללמוד מזה לדיון ותן טל ומטר, דק"י"ל (סי' קיז, ד) שאם אמר בחורף ותן ברכה ולא ותן טל ומטר, מחזירין אותו. [דהיינו שיוכל לומר בשומע תפלה, ולפני שגמר התפלה יחזור לברכת השנים וכו'], שאם נזכר לפני שגמר הברכה יכול עדיין לבקש טל ומטר, דבאמצע הברכה הוא עדיין. — וכ"כ המשנ"ב (סי' קיז סקט"ו) אלא שסיים כשנים הטובות שתהא החתימה מעין הפתיחה.

גם אני אודך

תשובות הגאון רבי יקותיאל ליברמן שליט"א

עובדות חיים

ושבת עד ה' אלקיך (ל' - ב') מסופר על הגה"ק רבי ישראל מסלנט זי"ע, שהביא פעם את מנעליו לסנדלר כדי לתקנם. השעה היתה שעת בין הערביים והסנדלר ישב ועבד לאור נר קטן שעמד לדעוך. הצטער רבי ישראל על שהוא מכביד על הסנדלר וביקש ליטול את מנעליו ולחזור בפעם אחרת. אמר לו הסנדלר, ישב מר, "כל עוד הנר דולק אפשר לתקן" שמע רבי ישראל התיישב וחזר פעם אחר פעם על דברי הסנדלר כל עוד הנר דולק אפשר לתקן ולשוב אל השם יתברך.

והביאך ה' אלוך אל הארץ אשר ירשו אבותיך (ל, ה)

המעביר על מדותיו, מסוגל לוותר הרבה מעצמו, והמוותר לא רק שלא מפסיד אלא מרויח. מעשה שסיפר הגאון רבי נחום פרצוביץ זצ"ל: לאחר שנפטר אביו של הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל שהיה רב העיר גרודנא, רצו בני הקהילה למנות את רבי שמואל במקומו, אך רבי שמואל ויתר על הרבנות לאחיו הגדול, וכדי שלא ילחצו עליו לכהן כרב, נהג עצמו במנהג בזיון. כדי שיחשיבו את אחיו מעליו. אך כשראה שבני העיר דבקים בעמדתם להכתיר דוקא אותו, קם ונסע ללמוד בישיבת מיר. ואולם בישיבת מיר התעוררה עליו סכנת הגיוס לצבא. אילו היה מוכתר לרב היה נפטר מגזירה זו, אך מחמת שויתר לאחיו לא היתה בפניו ברירה אלא לעלות לארץ ישראל לישיבת לומז'ה. על פניו היה נראה שויתר ויתור רוחני גדול — גם לא הוכתר כרב וגם הוכרח לנדוד לא". אך למפרע התברר שעצם היותו והבריחה לא"י הצילו את חייו מהשואה הנוראה, ולא זו בלבד אלא שזכה בארץ ישראל להיות גדול ראשי הישיבות. רבי נחום פרצוביץ תלה כל הצלחתו של רבי שמואל במעשה הנשגב של היותו לאחיו.

(ישורון - מ"א)

בפיך ובלבבך לעשותו וגו' (ל' - י"ד) מעשה והגיע חסיד אחד אל הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע וא"תנינה בפניו את צערו: חברי ואני, שנינו יש לנו בתי מסחר באותו הרחוב ממש, זה מול זה, ושנינו מחזיקים באותה הסחורה, והנה חנותו של השני עמוסה בקונים מבוקר ועד ערב, ואילו אל חנותי כמעט ולא נכנס איש ופרנסתי בדוחק ובדלי דלות. ענה הרבי: סגולה טובה אתן לך, ואם כדברי תעשה, יתפחו בפניך שערי הפרנסה, בכל פעם כאשר אתה רואה קונה נכנס לחנותו של חברך, תן תודה לה' ותאמר בלב שלום: "ברוך אתה ה' ומפרנס לכל המשפיע פרנסה בריווח לפלוני בן פלוני, חברי וידידי". וכיצד אוכל לעשות כן, אמר החסיד והרי עיני רואות וכלות? אמר הרבי: תחילה הרגל את עצמך לומר כן בפיך, וסופו של הלב שיצטרף אחר כך אל הדיבור, כמו שנאמר בפסוק "בפיך" בתחילה, ואחר כך "ובלבבך", והעיקר קודם כל "לעשות".

פרשת וילך

וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תומם (ל"א - ל') סיפר הרה"ק רבי חנוך העניך מאלכסנדר זי"ע: א"א: פעם אחת עמדתי מאחורי הדלת של החדר שבו היה מורי ורבי הרבי רבי בונם זי"ע, ושמעתי את קולו מבפנים ששאל פשט בפסוק "וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תומם". ודייק מדוע כתב "עד תומם" ולא "עד תומה"? כי לכאורה הכוונה היא על השירה, ולכן צריך היה לכתוב "עד תומה" והיות והייתי סקרן לדעת ממשך לספר הרבי מאלכסנדר את מי שואל מורי ורבי את הקושיא הזו, הצצתי מבעד חור מנעול הדלת וראיתי כי אין איש בחדר מלבדו. אזי עלה ברעיוני לתרץ את הדיוק הזה, ולמדתי פשט לעצמי, וידבר משה באזני כל קהל ישראל. "משה רבינו ע"ה לימד ושיין את התורה לתוך כל קהל ישראל, עד כדי כך שהוא השלים אותם בתמימות, והמלה 'תומם' מכוונת לעדת בני ישראל ולא אל השירה. ומיד הופיע מורי ורבי הרבי בונם זי"ע בפתח חדרו, וקרא לי ואמר, העניכיעל האסט מ'ך מהנה גיוועזין (העניך גרמתי לי הנאה ונתן לי שני תפוחים)

קול קראלי

עדכונים ♦ שיחות ודרשות ♦ סיפורים ♦ ניגונים

074-7962278 אידיש

03-7236730 עברית

שמעו ותחי נפשכם

לעילוי נשמת

הרה"ח קלמן לייב לוסיג ז"ל
בהר"ר שמואל יוחנן ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול תשנ"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

מרת מנוחה ע"ה
בת הרה"ג יחזקאל שרגא זצ"ל
נלב"ע כ"ב אלול
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק אדונינו מוריננו ורבינו

הגה"ק יצחק צבי משה זצ"ל
ברא כרעא דאבוא
אדמו"ר אביגדור מוזס זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית רייזל רוט ע"ה
בת הרב שמואל אהרן זצ"ל
נלב"ע יז טבת תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

צעקתי 'שמע ישראל': סיפור הישרדות מצמרר

במשך שעות, ירון ניהל קרב עיקש מול המחבלים, תוך שהוא מגן על משפחתו הכלואה בממ"ד. "בשלב מסוים נגמרה לי המחסנית. החלפתי אותה תוך כדי תנועה, ממשיך לירות. שמעתי אותם צועקים כשנפגעו. ידעתי שכל כדור שלי מציל את המשפחה שלי".

תוך כדי הקרב, ירון מצא רגע לתקשר עם אשתו בממ"ד. "שלחתי לה הודעה שאני נלחם, שאנחנו במצב קשה. נדרתי נדר – אם נצא מזה בחיים, אני חוזר בתשובה. היא ענתה לי: 'ועוזבים'. באותו רגע הבנתי שהיא מוכנה לעזוב הכל, רק שנישאר בחיים".

לאחר שעות ארוכות של לחימה, המצב הפך בלתי נסבל. "הבית התחיל לעלות באש. עשן שחור וסמך חדר לממ"ד. הילדים התקשו לנשום. אשתי אמרה: 'אנחנו חייבים לצאת, אחרת נחנק למוות'. ירון ידע שהיציאה תהיה מסוכנת ביותר. "אמרתי לה: 'אם נצא, הם עלולים לחכות לנו בחוץ. זו בדיוק המטרה שלהם – לגרום לנו לצאת'".

ברגע היציאה המסוכן, ירון נתקל בכוחות הביטחון הישראליים. "ראיתי את כל הלייזרים על החולצה שלי. הבנתי שהם חושבים שאני מחבל". בתגובה, הוא עשה את הדבר היחיד שעלה בדעתו: "צעקתי בכל כוחי: 'שמע ישראל, ה' אלוהינו ה' אחד!' ידעתי שאין סיכוי שמחבל יצעק את זה". למרבה הנס, הצעקה עבדה. כוחות הביטחון זיהו אותו כאזרח ישראלי והצילו אותו ואת משפחתו. "הרגע שבו הבנתי שאנחנו בטוחים... אין מילים לתאר את ההקלה הזו", אומר ירון, דמעות בעיניו.

אך הסיטוט לא הסתיים שם. "התחלנו לעבור מבית לבית, מחלצים אנשים. זה היה כמו רולטה רוסית – בכל בית לא ידענו אם נמצא ניצולים או גופות". ירון מתאר את הזוועה: "ראינו שכנים מוכרים, אנשים שרק אתמול דיברנו איתם, שרועים על הרצפה, מחוררים מכדורים. זה היה בלתי נתפס".

הטראומה של אותו יום השאירה צלקות עמוקות בנפשם של ירון ומשפחתו. "מאז אותו יום, המחשבות לא מרפות", הוא מודה. "מה היה קורה אם לא הייתי מצליח להגן עליהם? מה אם היו חוטפים את הילדים שלי? את אשתי? הפחד הזה... הוא לא עוזב אותך".

החווייה הקשה הובילה לשינוי משמעותי בחייו של ירון. "קיימתי את הנדר שלי", הוא אומר בשקט. "התחלתי להניח תפילין כל יום. זה מזכיר לי את הנס שחווינו, את החסד שקיבלנו. לאט לאט אני מתחזק באמונה, מנסה למצוא משמעות בכל מה שקרה".

ירון מסיים את סיפורו בתערובת של כאב ותקווה: "אנחנו מנסים לבנות את החיים שלנו מחדש. זה קשה, כל יום הוא מאבק. אבל אנחנו חיים, וזה הדבר החשוב ביותר. עכשיו אנחנו מתפללים לשלומם של החטופים – סבא אלכס, דוד יצחק, כל אנשי הקיבוץ וכל החטופים מרחבי המדינה. אנחנו רוצים שכולם יחזרו הביתה".

באדיבות ערוץ 2000

בבוקר שבת וחג שמחת תורה שקט, ה-7 באוקטובר 2024, התעורר ירון מאור, תושב אחד הקיבוצים בעוטף עזה, לשגרת יום רגילה. אך תוך שעות ספורות, הוא מצא את עצמו במרכזה של מתקפת טרור חסרת תקדים, נלחם על חייו וחיי משפחתו מול מחבלים חמושים שפרצו לביתו.

ירון, בן 39, אב לארבעה ילדים, משחזר את הרגעים הראשונים של אותו בוקר גורלי: "בשעה 6:30 נשמעה אזעקת צבע אדום. כולנו רצנו לממ"ד. הילדה הקטנה, יסמין, כבר ישנה שם." הוא לא ידע אז שזו תהיה תחילתו של יום שישנה את חייו לנצח.

התפנית הדרמטית הגיעה בשעה 7:30. "אשתי העירה אותי בבעיטה", הוא נזכר. "היא אמרה לי: 'שמע, הודיעו עכשיו שאחד מחברי כיתת הכוננות חטוף בעזה. הודיעו שיש מחבלים במרפאה בנירים'. באותו רגע, ירון הבין שהמצב חמור מכפי שחשב תחילה.

ירון, חבר בכיתת הכוננות של הקיבוץ, מיהר לקחת את נשקו. אך גם משימה פשוטה זו הפכה למאבק: "תקתקתי את הקוד של הכספת, לא נפתח לי. תקתקתי עוד פעם, לא נפתח לי. ואני שנייה מתאפס, אני אומר רגע, אם עכשיו אני טועה, הכספת נכנסת להשהיה". ברגע קריטי זה, ירון מתאר את הנס הראשון שחווה באותו היום: "אני מרגיש איזה רוגע כזה, משהו לוקח לי את היד, תקתק את הקוד, כוכבית, נפתח".

המצב בקיבוץ החמיר במהירות מסחררת. "בסביבות השעה שמונה, הטלפון שלי התחיל להתפוצץ מהודעות", ירון ממשיך. "מכל רחבי הקיבוץ הגיעו קריאות לעזרה: 'הם אצלי', 'תשלחו מישהו', 'הם פרצו לבית'. הבנתי שאנחנו תחת מתקפה מסיבית".

ירון, שעבר אימונים כחבר בכיתת הכוננות, ניסה להעריך את המצב: "חשבתי לעצמי, כמה מחבלים יכולים להיות? עשרה? חמישה-עשר? זה היה התרחיש הגרוע ביותר שתרגלנו. אבל המציאות הייתה הרבה יותר נוראית".

בשעה 9:30, האימה הגיעה לפתח ביתו של ירון. "שמעתי רעש חזק מהמרפסת", הוא מתאר, קולו רועד מעט. "ידעתי שהגיע הרגע. אמרתי לאשתי: 'אני יוצא. סגרי את הדלת מאחורי ואל תפתחי לאף אחד'. באותו רגע הבנתי שאני המגן האחרון של המשפחה שלי".

ירון יצא מהממ"ד, נחוש להגן על ביתו ומשפחתו בכל מחיר. "הסתכלתי דרך החלון וראיתי אותם – מחבלים חמושים על המרפסת שלי, עוד כמה ליד הרכב. הם ניסו לפרק את הסוכה שהייתה בחוץ, נראו מתוסכלים כשלא הצליחו".

הקרב שהתפתח היה אינטנסיבי ומסוכן. ירון מתאר: "הם ניסו לפרוץ את דלת הכניסה. למזלי, הייתה לנו דלת פלדה שהחזיקה מעמד. ואז ראיתי מחבל מנסה להיכנס דרך חלון המטבח. ברגע שראיתי את ראשו, יריתי. שתי יריות מדויקות. הוא נפל החוצה".

הירי הזה עורר מהומה בקרב המחבלים. "התחילו צעקות בערבית, יריות לכל הכיוונים. הם זרקו רימון פנימה. רצתי להסתתר, סופר בראש – 21, 22 – ואז הפיצוץ. האוזניים שלי צלצלו, אבל ידעתי שאסור לי להפסיק".

ודע מה שתשיב

אמירות שונות מגדולי ישראל לדורותיהם

בימי חודש אלול נכנסו מספר תלמידים אל ה'חפץ חיים', וביקשו לשמוע ממנו דברי מוסר כהכנה לימים הנוראים.

הם הביעו את בקשתם בפני החפץ חיים, כי רצונם שיעורר את ליבם בדברי מוסר ותוכחה.

נענה החפץ חיים ואמר: "ממני אתם מבקשים לומר לכם מוסר? איך אני יכול להוכיח אתכם, כאשר אני בעצמי איני ירא שמם כראוי, ואיני לומד כפי שאני צריך..."

כשיצאו התלמידים, אמרו כי שיחת מוסר קצרה וקולעת כל כך, לא שמעו מימיהם, והדברים השפיעו עליהם יותר מכל שיחה ששמעו אי פעם....

הימים שמראש חודש אלול עד הושענא רבה הם סימן ועזר לכל השנה. שאם האדם ישמר ויזהר באלו הימים מכל חטא, בטוח הוא שיתגבר על יצרו כל השנה, ואם באלו הימים לא ישמר כראוי קרוב הוא שילכד ברשת היצר בכל השנה. כי אלו הימים כמו הלב והמוח באדם, שאם הם בריאים אזי יהיה כל הגוף בריא ואם ח"ו להיפך הוא היזק כל העת

(אדרת אליהו ל"ב איש חי')

לפני כמה שמונים שנה החליט הברון הירש להחיש את הגאולה בצורה מקורית. כסף לא היה חסר לו וגם לא קשרים. הוא פנה אל הסולטן העות'מאני ששלט בארץ ישראל וביקש לקנות ממנו את מקום המקדש, על מנת לבנות את בית המקדש השלישי. הידיעה נפוצה בעולם היהודי והחלה לעבור בין בתי גדולי ישראל. שאלות הלכתיות רבות היו כרוכות בה. ראשית, האם נכון לבנות את בית המקדש בידי אדם. ובכלל, מה מותר ומה אסור כשכולנו טמאי מתים, והאם יודעים אנו היטב את דיני העבודה לבנות את הבית כיאות. השאלה הגיעה גם אל הרה"ק רבי חיים מצאנז כדי לשמוע את חוות דעתו. כששמע הרה"ק מצאנז את סברות המתירים והאוסרים, נענה: "מעיקר הדין מותר לנו לבנות את בית הבחירה. יש בידנו הלכות פסוקות ברמב"ם ובידי חכמי התורה ניתן הכוח לפסוק כדת של תורה. טומאת מתים? טומאה הותרה בציבור. "אולם אני שואל אתכם", התפלא ה'דברי חיים' על עצם הרעיון, "וכי אלף ושמונה מאות שנה התייסרנו בגלות כדי שהברון הירש יגאל אותנו?!"

בהיכל החיים

במשנת אלול ימים הנוראים

מנ הגה"ק רבי חיים קיינבסקי זצוק"ל

נס שלא יהיה את הפחד הצריך להיות בטבע, שאל"כ לא יחזיק מעמד והיה רועד כל הזמן. והרי כיצד אדם חי עם עבירות? ואפילו עבירה אחת איך היה יכול לחיות? והכא נמי כהנ"ל" [שזה לא כדרך הטבע].

בחור שואל אם באלול או בעש"ת לעשות תענית דיבור, או שצריך להתנהג נורמאלי (והחזו"א במכתב מתריע שיתנהג נורמאלי), וב'לקט שיחות' כתב שבא אליו בחור מבוהל מה יהיה עם אלול, וענה לו: הנהגה ראשונה של אלול להיות נורמאלי. "זה דבר טוב – תענית דיבור".

אמרו, כי רבנו בבחורו עשה 'תענית דיבור' או בכל חודש אלול או בעש"ת, וכאשר נישא אמר לו החזו"א שיפסיק, כי צריך לדבר עם האישה, וכידוע שר' איצל הירבה בתעניות דיבור והתנה מראש עם אשתו בזיווג שני על כך, ופעם אחת היה צריך ללוותה לרופא, אמר הרופא לאשתו: רחמנות עליך שהיית צריכה להינשא לבעל אילם. "זה לא נכון. אמת שהייתי פעם עושה תענית דיבור בעש"ת אבל עוד לפני החתונה הפסקתי. בישיבה ראיתי שאין אפשרות לקיים זה, כגון שאם ראש הישיבה בא לדבר אתי וכדו', והפסקתי".

א' וישלח ח' כסלו תשע"ב. רבנו נפל וידו כואבת. אמר לי בנו הג"ר שאול, כי מיד כאשר ספר התורה – רבנו נפל, הוא נשאל: כיצד נפלת? וענה: "כי כך נגזר בראש השנה".

בערב ראש חודש אלול שאלתי את רבנו: אני צריך לדבר לפני הצבור לפני יו"כ"פ קטן, מה לומר? – "תאמר שלימוד התורה של חודש האלול, זו ההכנה ליום דין ראש השנה הקרב ובא".

י"ד שופטים ג' אלול ס"ח. שאלתי מה לדבר לפני אברכים בני עליה לכבוד אלול. רבנו הרבה ואמר: "הרי אנו באים עוד מעט ליום הדין, וידיעה זו מספקת. ונכון שאת זה כולם יודעים ואין בזה חידוש, העיקר להרגיש את זה" [והביא ירושלמי במסכת ר"ה].

שאלתי: על מה עבדו גדולי הדורות במיוחד? – "על הענווה".

פלוני שאל: היום כבר י"ד באלול ועוד לא זז בפנימיותי כלום לקראת ראש השנה. מה יהיה, מה העצה? – "ללמוד".

אלול תשע"ד. אמרתי כי אברך ת"ח נכנס אמש למנ הגראי"ל, והגראי"ל התעניין: "נו, מתכוננים לראש השנה?" ואחר כך האברך הקשה להגראי"ל: "איך זה קורה באמת שלא רועדים?" – עד כאן בבית הגראי"ל. תגובת רבנו: "וכי יש ממש בקושיה זו? לא קשה כלום!"

בפעם אחרת אמרתי בשם מרנא הגראי"ל ששאל: תאוות החיים כל כך עצומה אצל האדם, והנה למה אדם ישן באלול, הרי בר"ה ויוה"כ גוזרים מי יחיה וימי ימות, וכאשר יש לאדם ספק ספיקא בעניין בריאותו כבר הוא כמשתגע מחמת כך, והנה כאן כולנו אומרים את ה'יתנה תוקף' – וכי אין להם ספק ספיקא? – "זה שלא כדרך הטבע, וה' עשה

(קובץ גיליונות שופטים תשע"ח מתוך 'כל משאלותי')

- כ"ג אלול -

הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע

ילד בזכות התירוצ

פעם אחת באו לרבינו רבי אורי מסטרעליסק באמצע הלילה לבקש על אשה מקשה לילד שהיתה בסכנת חיים, המשמש פתח את דלת חדר רבינו ונכנס לפני ולפנים ורצה לומר לרבינו

אבל ראה שרבינו כבר נשכב לנוח מעט, היות שהיה פיקוח נפש לא היה ברירה אלא להקיצו ולומר לו. וביקשו בבכיות גדולות שיתפלל עליה, רבינו הקדוש קם ואמר ברכות התורה ומיד לקח גמרא ולמד וכן למד תוספות ולמד שם איזה קושיא ולא למד התירוצ של התוספות, אלא ענה תירוצ מסברת עצמו, האנשים שבאו לבקש על היולדת לא הבינו בכלל מה שקורה פה, הם היו בטוחים שרבינו יתפלל מיד על האשה ופה הם רואים שלא עשה כך, והיה בעיניהם לפלא גדול, אבל לא היה להם העוז לשאול את רבינו על זה, לכן בקשו מהאנשים הקרובים של רבינו שיבקשו ממנו להתפלל על האשה כי זה ממש בבחינת סכנת נפשות, ואכן הם ניגשו לשאול את רבינו, ומיד כשבאו אל רבינו ואמרו לו שזה סכנת נפשות, קם ממקומו והתפלל להקדוש ברוך הוא ואמר בזה הלשון, רבונו של עולם בזה הזכות שעכשיו תירצתי קושיא של התוספות כך תעשה אתה שהאשה הזאת תלד מהר ובניקל ושלוה יהיה לה ולתינוק, וכך היה שבאותו רגע שאמר רבינו ילדה למזל טוב ילד בריא ושלוה.

(אור עולם דף 74)

אין רוצים שפע גשמי, אי אפשר להמשיך להם

ידוע שחסידי סטרליסק היו עניים ואביונים, לא דיברו שם מגשמיות, חוץ מתלמיד אחד רבי וואלפ'טשע שהיה עושר אחד, פעם אחת אמר לו רבי אורי, אתה טוב מאד, אך היית מוצא חן בעיני יותר אם היית עני. תיכף התחנן אצל רבי אורי ואמר לו, רבי, תרחם עלי, כי אפי' אם יחסר לי שרוך בנעלי איני יכול להתפלל ולעבוד את ה' כראוי.

אחד מהצדיקים בא לפני רבי אורי מסטרליסק שימחל וימשיך השפעות טובות לחסידיו, השיב רבי אורי, כיון שאין להם רצון לכך, איני יכול להשפיע להם גשמיות. כתוב 'ומשביע לכל חי רצון', תחילה צריך שיהיה רצון, אח"כ יכולים להשפיע. אמר לו אותו הצדיק, האם באמת אין להם רצון,

אמר רבי אורי, כן, תקרא לאחד החסידים, איזה שתרצה, הצדיק עומד ורבי אורי אומר לאותו תלמיד, דע לך תלמידי, יש עכשיו עת רצון, תאמר לי מה בקשתך ותעש, תיכף ענה אותו תלמיד בהתלהבות 'אני מבקש רחמן שאזכה פעם אחת לומר ברוך שאמר והיה העולם כמו הרבי...'

- כ"ד אלול -

הרה"ק בעל החפץ חיים זי"ע

סיפר אחד מתלמידיו של החפץ חיים, כי פעם בסעודת ראש השנה בעת שהגיעו לאכילת הסימנים, אמר החפץ חיים לנוכחים: "כידוע יש תוקף וחוזק לסימנים טובים שאדם עושה בראש השנה, ולכן משתדלים לאכול דברים מתוקים ולהתפלל על המאכלים. אבל אם אנו כל כך מהדרים ומחפשים סימנים, אין סימן יותר יפה מהארת פנים לזולת, מחיוך, מסבלנות. ואין סימן יותר גרוע מכעס והקפדה. להתנהגות שלנו יש תוקף והשפעה: 'כל המרחם על

הבריות - מרחמים עליו מן השמיים" ואמרו: "כל המעביר על מידותיו, מעבירין לו על כל פשעיו, ובמידה שאדם מודד לאחרים - מודדים לו. אם כן, המאיר פנים - יזכה להארת פנים באור פני מלך חיים".

מתנת החיים

פעם נגש נכדו של היחפץ חיים לסבו ושאל בתום ילדותו: "סבא, בן כמה אתה?" חייך הצדיק אך לא השיב. הנכד עומד וממתין, עומד ומשתומם - מדוע לא עונה לי הסבא!! וסבא עדיין מחריש. הגיעה שעתו של הילד לעזוב ולשוב לביתו. ניגש אפוא להיפרד מהסבא קדישא, והיחפץ חיים מעניק לו מעטפה שבתוכה כסף כמתנת פרידה. מודה הילד במאד מאד. אין הוא פותח את המעטפה לספור כמה כסף בתוכה, רק מהדק היטב את הסגירה וכבר פונה לצאת. קורא לו הצדיק לשוב ושואלו: "מדוע לא פתחת את המעטפה לספור כמה כסף הכנסתי לתוכה!!" השיבו הנכד: "מתנה מסבא הנה דבר יקר מאד. אין זה משנה כמה כסף בדיוק היא מכילה..." חייך היחפץ חיים שוב ואמר: "מתנה יקרה ביותר העניק לנו הבורא - מתנת החיים. וכי יש לנו שמץ של מושג או הערכה לגבי כל רגע ורגע של חיות!! נעמוד נא וננסה לחשב כמה רגעים נפלאים בחיינו... כמה טוב צפון בכל דקה ודקה, לו רק נשכיל לנצלה לטובה. והרי מתנה לא סופרים..." יקרים כל כך רגעי החיים... ומתקרבים אנו לרגעים הנשגבים של הימים הנוראים!! על אחת כמה וכמה!!! יהי רצון שהקב"ה יכתבנו ויחתמנו לאלתר לחיים טובים ארוכים, ולשלוה בספרם של צדיקים גמורים..

רחם המרחם

בעיר ראדין היה פעם ראש ישיבה תלמיד חכם גדול, וסיפר שהרה"ק ה"חפץ חיים" זי"ע דיבר פעם שיחת התעוררות עצומה לפני ראש השנה, ובין דבריו אמר: האדם בא לפני הקב"ה בערב ר"ה ומשיח לפניו לבו ואומר: אני בא אליך בערב ראש השנה, ומבקש ממך שתסלח לי על כל עוונותי ופשעי, והקב"ה יכול לענות: מדוע אמחל לך? והרי כל השנה אתה דבוק בתאוות רעות ומתנהג נגד רצוני, למה שאמחל לך?! אבל יש דבר אחד שבו אפשר לפייס את הקב"ה ולרצותו שימחל, אם אני מוותר לחברי שחטא כנגדי, מעביר על מידותי, דן אותו לכף זכות ומוחל לו על כל הרעה שעשה לי ומרחיק את השנאה מלבי, ואני מכניס בי אהבת ישראל, כי אז הדברים ק"ו, אם אני בשר ודם קרוץ מחומר, אני מוותר ומוחל לחברי, אזי הקב"ה בוודאי צריך למחול לי, אם אני העברתי על מידותי ודנתי לכף זכות והייתי רחמן באותה שעה, בוודאי אבי שבשמים, הרחמן האמיתי, ירחם עלי וימחול לי על כל מה שחטאתי ופשעתי נגדו.

הכנה לימים הנוראים

בימי חודש אלול נכנסו מספר תלמידים אל היחפץ חיים, וביקשו לשמוע ממנו דברי מוסר כהכנה לימים הנוראים.

הם הביעו את בקשתם בפני החפץ חיים, כי רצונם שיעורר את ליבם בדברי מוסר ותוכחה.

נענה החפץ חיים ואמר: "ממני אתם מבקשים לומר לכם מוסר? איך אני יכול להוכיח אתכם, כאשר אני בעצמי איני ירא שמים כראוי, ואיני לומד כפי שאני צריך..."

כשיצאו התלמידים, אמרו כי שיחת מוסר קצרה וקולעת כל כך, לא שמעו מימיהם, והדברים השפיעו עליהם יותר מכל שיחה ששמעו אי פעם....

נעימות החיים

תקע בשופר גדול

חוליו ללא הכרה, והוא נמצא במצב מסוכן ל"ע. תיכף נזכר השומר מהוראת הקודש של מרן מהר"א. הוא קירב את השופר לפיו, ותקע לתדהמת כולם בשופר; תקיעה, שברים, תרועה ותקיעה.

עברו כמה ימים, והנה הגיע שוב אותו יהודי למערת אליהו, כאשר הפעם היו פניו צוהלות ומרנינות. הוא ניגש אל השומר, ובפיו בשורה טובה וסיפור מדהים ומרגש. וכה סיפר:

"לפני ימים אחדים באתי לכאן להתפלל אל ה' ולצעוק על אבי אשר היה מוטל על ערש דווי רחמנא ליצלן. וזכרתי, כי באותה עת תקעת בשופר. ובכן, אספר לך דבר פלא ביותר:

"באותה שעה ממש, כאשר אני שהיתי כאן במקום הזה בתפילתי ואתה תקעת בשופר, שכב אבי בבית החולים במצב קשה מאוד, כאשר סביב מיטתו עמדו חלק בני משפחתנו. לפתע פתאום, פתח אבי החולה את עיניו לתדהמת הנוכחים, ואך פתח את פיו, כאשר המילים הראשונות היו: 'שמעתי עתה קול שופר' – – – – – ותיכף ביקש לשתות מים.

"בני המשפחה יחד עם הצוות הרפואי כולו, לא האמינו למראה עיניהם. היה זה נס ממש. למעלה מדרך הטבע. הם לא הבינו אז מה פשר הדיבורים אודות קול שופר. מה לשופר באמצע השנה?

"אבל אני כן יודע", סיים האיש, "אין לי ספק כי ישנו קשר הדוק בין התקיעות שאתה תקעת כאן בשופר לבין הנס הרפואי של אבי שיחיה".

[את הסיפור שמע הגה"ח ר' יצחק לברון שליט"א מאשדוד, מפי בנו של בעל המעשה].

(גיליון עולם של תשובה – בעלזא)

ברכת השנה – תשפ"ז

מצפים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' הזדמנות להתברך מידי שבוע בשמירה והצלחה

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת להעברת תרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' הרב אבוחצירא 12 אשדוד

טל. 054-5035766 תרומות ביט: 055-6798152

באימייל: 8659931@gmail.com

קהל הקודש קראלי בני ברק

בריך מתיין לשלם

ברגשי גיל וחדווה מקבלים אנו את פני

הוד מרן רבינו עט"ר שליט"א

לרגל בואו ברינה לשבות

בראש השנה הבעל"ט

בקרב אנשי שלומינו בבני ברק

יהא בואו לברכה ולהרמת קרן התורה והחסידיות

צלע הר הכרמל שבעיר חיפה, נמצאת "מערת אליהו" המפורסמת. לפי המסורת העתיקה, כאשר ברח אליהו הנביא והיה נודד בהר הכרמל, הסתתר במערה זו. סגולות רבות נקשרו אל מערה זו, ויהודים רבים מגיעים לשפוך שיח אל ה' דווקא במערה מיוחדת זו.

בפתח המערה היה עומד יהודי אחד, שומר תורה ומצוות, אשר שימש בתפקידו כשומר המערה. הוא היה דואג לכל צרכי המקום במסירות ובנאמנות. ביום מן הימים עברה בראשו מחשבה לעזוב את תפקידו כשומר המקום. סיבת הדבר היתה, כיון שהרבה אנשים קשיי יום ונדכאים מגיעים אל המערה להתפלל, ורבים מהם מרעישים בקולם ופותחים בצעקות נוראיות ובצעקות מחרידות אוזניים ולב, והקולות הללו מפריעים לשלוות נפשו. מאידך גיסא לא ידע האם ראוי ומותר לו לעזוב עבודת קודש זו, כי הרי בזכותו נשמר המקום כראוי וכיאות.

מחשבותיו בלבולו ולא נתנו לו מנוח. הוא לא ידע להחליט ולהכריע בשאלה זו. למרות שלא נמנה על מקהלות החסידים החליט האיש לנסוע לתל אביב, אל מעון קדשו של כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע, על מנת לשתוח בפניו את שאלתו, ולקבל את תשובתו של אותו צדיק אשר היה כעין "אורים ותומים" של כל אותו הדור.

נסע האיש תל אביבה והמתין בחדר ההמתנה במעון הקודש, עד שהגיע תורו להיכנס אל חדרו של מרן זי"ע. בקודש פנימה הביע האיש את רצונו לעזוב את תפקידו כשומר מערת אליהו, וטעמו ונימוקו עמו, שצעקות האנשים מטרידות את מנוחתו, וביקש לשמוע את חוות דעתו הקדושה של מרן מהר"א זי"ע.

כ"ק מרן זי"ע האזין לדבריו ברוב קשב, ואז אמר לו שלא יעזוב את משמרתו כלל. מרן אף ציווה לו לחזור מיידית לחיפה כדי להמשיך בעיסוקו, והמשיך ואמר לו משפט פלאי ביותר: "כאשר תחזור למערת אליהו קח עמך שופר בידך, והיה אם יגיע יהודי ויתפלל בצעקות וקולי קולות, תקע בשופר" – – – – – וכאן המקום לציין, כי הסיפור אירע באמצע השנה, ולא בתקופת חודש אלול או ירח האיתנים.

האיש קיבל את התשובה הברורה ותיכף חזר לחיפה. הוא קיים את פקודת הקודש, ובחזרתו למערת אליהו לקח עמו שופר, כאשר כולו אחוז פליאה והשתוממות אודות ההוראה הבלתי מובנת שקיבל.

והנה, באותו יום הגיע אל המערה יהודי והחל להתפלל ולצעוק בקולי קולות. מתוך זעקותיו הבינו שהוא בוכה בגין מצבו הקריטי של אביו, אשר שוכב בבית החולים על מיטת

בית מרן רבינו שליט"א

בני ברק - אשדוד

קנה לך פרקליט

הרינו לבשר כי החלה ההרשמה

לכוללות קויטל

ממנה יעתייר עבורכם

מרן רבינו עט"ר שליט"א

בתפילות הימים הנוראים הבעל"ט

הגבאים